

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 29.

Ljubljana,
16. jula
1931.Izlazi svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Sa međunarodnih gimnastičkih takmičenja u Parizu

Čehoslovački Soko br. Huđec svetski prvak u telovežbi

Oštra i napeta borba — Neznatne razlike u postignutim tačkama — Na spravama vodio je brat Leo Štukelj i postigao najviše tačaka - 115 — Laka atletika je bitno promenila konačni rezultat — Pristranost sudaca

Međunarodna gimnastička takmičenja u Parizu, koja su se održavala 11. i 12. o. m. završena su nakon veoma oštre i napete borbe drugoga dana, t. j. u nedelju; naveče toga dana pretsedništvo Unije francuskih gimnasta proglasilo je konačne rezultate i to:

1. Savoleinen, Finska, 185 tačaka
2. Huđec, Čehoslovačka, 183-626
3. Gajdoš, Čehoslovačka, 182-333
4. Lerroux, Francuska, 179-655
5. Neri, Italija, 177-763
6. Hanggy, Švicarska, 176-916
7. Pelle, Mađarska, 176-715
8. Mietz, Švicarska, 176-546
9. Primožić, Jugoslavija, 175-88
10. Štukelj, Jugoslavija, 175-09
11. Tintjara, Čehoslovačka, 173-56
12. Brullmann, Švicarska, 170-495

Nadalje, od ostalih mesta, naši su postigli: 16. Šumi, 17. Gregorka i 20. Forte.

Prema općem mišljenju klasifikacija br. Primožića je očividno nepravdna i ne odgovara njegovim faktično pokazanim sposobnostima.

Proti proglašenju ovakvih rezultata protestovali su čehoslovački suci braća Müller i Klinger, uloživši i formalan protest protiv odluke komisije, prema kojoj je proglašen za prvaka sveta Finac Savoleinen. Protest su potkrepili s argumentacijom, da iako je Savoleinen ukupno postigao najveći broj tačaka, ipak da nije ispunio sve osnovne uslove, koji među ostalim traže, da svaki takmičar u svakoj od 14 takmičarskih disciplina mora postići bar 60 procenata postizanih tačaka, čemu Savoleinen nije udovoljio. Radi toga je zbor sudaca raspravljao o tom čehoslovačkom protestu i revidirajući svoju prvobitnu odluku konačno dosudio, da vrstni red takmičara doduše ostane nepromenjen, ali da se gledom na opravdane prigovore Čehoslovačka proglasi svetskim prvakom u telovežbi čehoslovački Soko br. Alojz Huđec, koji je ispunio sve takmičarske uslove. Br. Huđec je član Sokola i u Brnu, star je tek 23 godine i sada je po prvi put pošao na međunarodna takmičenja.

U takmičenju na spravama upravo sjajno se je iskazao br. Leon Štukelj, koji je apsolutni prvak u telovežbi na svim spravama i u tome pogledu nije mu niko ravan niti mu to prvenstvo mogu oduzeti ni Švicari ni Italijani, koji inače važe kao najbolji vežbači na spravama. Pored br. Štukelja, pokazao se je kao odličan majstor na spravama također br. Jože Primožić. I inače svi ostali naši takmičari pokazali su se svojom spremom, izvedbom vežaba i disciplinom u svakom pogledu dostojnim da na međunarodnim gimnastičkim takmičenjima mogu najdostojnije i časno zastupati svoju sokolsku organizaciju i boje svoje zemlje. Ovo priznanje našim Sokolima izraženo je vidno i otvoreno od najviših službenih predstavnika Francuske, kao i od međunarodno priznatih svetskih majstora u gimnastici.

Iako postignuti rezultati na ovim pariškim takmičenjima naših Sokola ne odgovaraju — to otvoreno kažemo — njihovim faktičnim sposobnostima, jer bi u ovom jedno zaista objektivno suđenje donelo znatnu korekturu u konačnom placementu naših takmičara, sigurno za dva do tri mesta pred postignutim, to gledom i na činjenicu minimalne difference u postignutim tačkama u komparaciji sa reprezentantima ostalih gimnastičkih organizacija, mi možemo biti zadovoljni sa ovim postignutim uspesima, naravno i uvažiti za u buduću sva stečena iskustva i sve razloge, koji su bili in minus za jednu bolju klasifikaciju.

U ovom pogledu treba naročito istaknuti, da lakoj atletici treba posvetiti mnogo više pažnje i gajiti istu u mnogo znatnijoj meri nego do sada, jer nam je poznato, da i za laku atletiku ima kod nas upravo odličnog elementa.

Protivno očekivanjima, radi preteških uslova koje su iziskivala ova međunarodna takmičenja za pojedince u Parizu, prijavilo se je ipak ovoga puta 44 takmičara. Nikada tako nije bila oštra i napeta borba kao ovog puta. Ova takmičenja ovolikog broja, u kojima su bile zastupane brojne nacije sveta — njih 11 — izazvala su tih dana u Parizu ogromno interesovanje.

O toku samih takmičenja saznajemo, da su se ista vršila u jednom nepojmljivom neredu, što je naše Sokole, koji na to nisu vikli, naročito začuđilo. Takmičenja su naime počela u subotu ujutro mesto u pola 6 tek iza 9 sati.

Kao što je poznato, na ovim takmičenjima takmičili su se pojedinci i tako su se Jugosloveni takmičili u jednom redu sa četiri najbolja Švicara. Takmičenje je išlo ovim redom: ruče, karike, preča, konj, proste vežbe, preskoci preko konja u dužinu, skok u vis, bacanje kugle, penjanje i trčanje na 100 m. Poslednje dve discipline apsolvirane su u nedelju ujutro.

I ovoga puta pokazalo je staro iskustvo, da su međunarodna takmičenja uvek začinjena nekom političkom notom, mesto objektivne pravdnosti. To se je sada videlo odmah pri vežbi na ručama, na kojima je slobodna vežba Primožićeva, koja je, naravno, upravo sjajno izvedena, ocenjena sa 26-40 tačaka, što je u poredbi sa mnogo lakšom vežbom Švicara Mietza bilo premalo bar za 1-50 tačke. Tome su se naravno čuđili svi takmičari, bez razlike nacije, pa također i sam Mietz. Videlo se je po tome, da naša trojica, Primožić, Štukelj i Šumi nisu dobro gledani i da će im se, kako se ono u nas veli, »podvaliti«. Štukelju su n. pr. za njegovu neopisivo tešku vežbu, tako odlično i krasno izvedenu, da je prosto sve očarala, dosudili samo 27-60 tačaka. Posve naravno bi dakle bilo, da bi ovakovo postupanje u ocenjivanju bilo kadro da teško upliva i na najmirnijeg takmičara, međutim, naši su bili disciplinovani i mirni, te nisu gubili svoj borbeni pollet.

Na karike stupio zatim je br. Štukelj. Iznenađio je naravno sve i naši su na toj spravi bili mnogo bolji od Švicara, koji su inače poznati kao odlični gimnaste. Na preči su prilike bile nešto bolje, pa i na konju.

Takmičenja su se morala prekinuti od 14 do 17 sati, a to krivnjom sudaca, koji nisu bili pravovremeno na svom mestu, pa su se radi toga takmičenja zavukla čak do same noći i morala su se nastaviti opet sutradan ujutro.

Takmičenje u prostim vežbama naši su počeli popodne. I ovdje su suci, Francuz i Švicar, opet prikratili br. Primožića u krasno izvedenoj i po sastavu teškoj vežbi bar za 2 tačke prema ostalima.

Preskoci preko konja zavukli su se puna dva sata, što je takmičare silno umorilo, pa su stoga naši, iscrpljeni čekanjem i usled napora čitavog dana, iskazali slabije rezultate pri skoku u vis i u bacanju kugle, što — poznajući njihove prave sposobnosti u ovim disciplinama — nismo to očekivali.

Već se bilo posve zanočilo i naši su se gotovo sami nalazili na vežbalištu. Većina je ipak apsolvirala penjanje, dok je br. Štukelj to učinio sledećeg jutra, kada završilo i trčanje, ali sa manjim uspesima nego što se očekivalo.

Službeni rezultati takmičenja bili su objavljeni tek u ponedeljak popodne. Rezultati u pojedinim disciplinama objaviće se tek za nekoliko dana.

Ova takmičenja moramo, kako smo već i istakli, posmatrati posve drukčije nego takmičenja po vrstama, gde se slabe strane pojedinaca izravnavaju uspesima ostalih. I stoga, da se je suđenje vršilo, kako bi se i moralo, objektivno, naši, br. Primožić i Štukelj, prema svojim faktičnim i pokazanim

sposobnostima trebali bi biti kvalifikirani za treće, a najmanju ruku za četvrto mesto. Ovu očitu nepravdu, učinjenu Jugoslovenima, priznaju uostalom svi takmičari i naročito isti, da su Jugosloveni na spravama nadmašili sve ostale.

Našim takmičarima možemo stoga na njihovom odličnom držanju i faktično postignutom uspehu najlepše i bratski čestitati.

Visoko francusko odlikovanje brata Smerdnika

Laskavo priznanje jugoslovenskom Sokolstvu

Pretsednik Francuske republike g. Doumer izručio je lično na vežbalištu, gde je prisustvovao međunarodnim gimnastičkim takmičenjima, bratu Josipu Smerdniku, članu uprave Saveza SKJ i dugogodišnjem sucu na međunarodnim gimnastičkim takmičenjima, visoko odlikovanje Legije časti.

Predavajući ovo odličje, g. Doumer čestitao je svemu jugoslovenskom Sokolstvu na uspesima, koje su pokazali na takmičenjima, izrazivši nadu, da će Soko kraljevine Jugoslavije kao i do sada, tako i nadalje biti uvek veran i moćna potpora i oslon svoje domovine. Zleći jugoslovenskom Sokolstvu također i u buduću najlepši predak, g. Doumer završio je svoju čestitku sa izjavom, da Sokolstvo smatra za najboljeg uzgajatelja naroda u disciplini, samosvesti i otadžbeničkoj ljubavi.

Reči predsednika g. Doumera svi prisutni popratili su sa oduševljenim aplauzom i živo aklamirali jugoslovenske takmičare, kad su napuštali vežbalište, koji su uostalom za čitavo vreme svoga nastupa bili predmet visoke pozornosti i toplih simpatija.

Srdačan prijem naših Sokola - izletnika u Parizu

Audijencija kod predsednika g. Doumera — Poklon grobu Neznanoga junaka — Topli glasovi francuske štampe

O boravku naših Sokola-izletnika, koji su ovoga puta otputovali posebnim vozom u tako lepom broju — njih 528 — i uzvratili poset francuskoj metropoli, pišaćemo opširnije u jednom od narednih brojeva. Pripomenućemo sada samo to, da su naši Sokoli-izletnici, koje je predvodio II. zam. starešine Saveza br. D. Paunković, uz pratnju braće: saveznog tajnika A. Brozovića, zam. saveznog načelnika M. Vojnovića, ekonoma Saveza B. Živkovića i člana uprave dr. M. Dragića, bili u srcu Francuske dočekani neobično srdačno i oduševljeno. Sva pariška štampa, u posebnim člancima, veoma toplo pozdravila je jugoslovenske Sokole, naglasujući, da je Soko kraljevine Jugoslavije najmoćnija organizacija u državi, kojoj stoji na čelu Nj. Vis. prestolonaslednik Petar, i naročito ističući, veliku ulogu koju je Soko igrao u jugoslovenskom narodu pre i po njegovom ujedinjenju, a pogotovo sada u nastojanju oko općeg narodnog preporoda.

Pretstavnicima našega Sokolstva, II. zam. starešine Saveza br. D. Paunković, načelnik Saveza br. I. Bajželj i član savezne uprave br. J. Smerdnik bili su primljeni u posebnu audijenciju kod predsednika republike g. Doumera. Osobito dubok utisak učinili su naši Sokoli na parišku javnost svojim is-

Godišnjica tragične smrti brata Antona Maleja

† 15. jula 1930.

Dne 15. jula o. g. navršila se jedna tužna obljetnica, kada smo u tudini, daleko od svoje rođene grude, izgubili iz naših sokolskih redova jednoga od naših najboljih, brata Antona Maleja. Pao je, kao borac za slavu otadžbine i sokolske ideale, pogoden tragičnim usudom, u plemenitoj borbi na polju časti, na međunarodnim gimnastičkim takmičenjima prošle godine u Luxembourg.

Smrt kruta segnula je tog puta za jednim od najlepših cvetova sokolskih vrsta, da se pod njenim ledenim do- dirom za uvek ukoči... Ugrabila nam je brata Antona Maleja, kada je poleteo u borbu za čast Sokolstva i slavu Otadžbine.

Težak je i nenadoknadiiv to bio udarac za naše Sokolstvo i za našu takmičarsku vrstu. Ipak, ma koliko bila britka i čemerna ta bol, ona nije mogla da shvati ni slomi odvažna, sokolska, srca naših takmičara; u grudi naša sokolskim ona samo zadrhtaše i stisnuše se bolno... jer u pregaranjima i žrtvama čeliče se sokolska tela i duše. I nastavila se opet viteška i teška borba, u koju naši segoše udvojenim silama, da pokažu svetu, što Soko može. I izvojsitišće pobjednički venac, najlepši zaista koji su mogli da kao uzdarje polože pred svog prednagrog brata, kada se je od njih i od svijeta nas za uvek odelio.

Kolika samo tragika otseva u smrti tog mladog, zdravog, lepog i punog obećanja i nada sokolskog života! Koliko opet ima veličajne lepote u toj neprocenljivoj i krvavoj žrtvi, koju Sokolstvo eto po nebrojeno puta u duhu svojih visokih ideala prinese na oltar časti i slave svoje Otadžbine!

Uspomena na pok. brata Antona Maleja ostaće u srcima jugoslovenskih Sokola duboka, trajna i svetla; starijima u većito živo sećanje i na ponos, mladima kao uzor i izgled pravog sokolskog života, rada i žrtve.

O prvogodišnjici njegove viteške smrti sva sokolska srca kao živa kandila, u kojima treperi blagi plamčak tople i čuvstvene bratske ljubavi i zahvalnosti, naći će se oko njegovog preranog groba.

Večna mu slava!

Otkriće spomenika pokojnom bratu Antonu Maleju

Povodom obljetnice smrti pok. brata Antona Maleja, Sokolsko društvo Ljubljana i Tabor i Odbor za postavljanje spomenika otkriće 19. o. m. u 11-30 sati na pokojnikovom grobu u Bohinjskoj Bistrici nadgrobni spomenik, krasno delo akademskom kipara g. L. Dolinara.

Braću i sestre, kao i sve prijatelje Sokolstva, koji će učestvovati otkriću spomenika, molimo da prime na znanje, da je odlazak iz Ljubljane u nedelju sa izletničkim vlakom u 5 sati i 21 minutu, ili pak sa vlakom koji polazi u 7-30 sati. Ko kani putovati tamo i natrag sa izletničkim vlakom, plaća i onako polovičnu vožnju. Oni pak, koji će putovati iz Ljubljane sa vlakom u 7-30 sati i žele imati polovičnu vožnju, treba da se prijave u pisarni Sokola i na Taboru najkasnije do petka naveče. Ovi učesnici moraju imati također sokolsku legitimaciju te će iz Ljubljane skupno otputovati u 7-30 sati, a također će se iz Bohinja skupno povratiti u 17 sati i 13 minuta. Vodiće ih određeni vodnik.

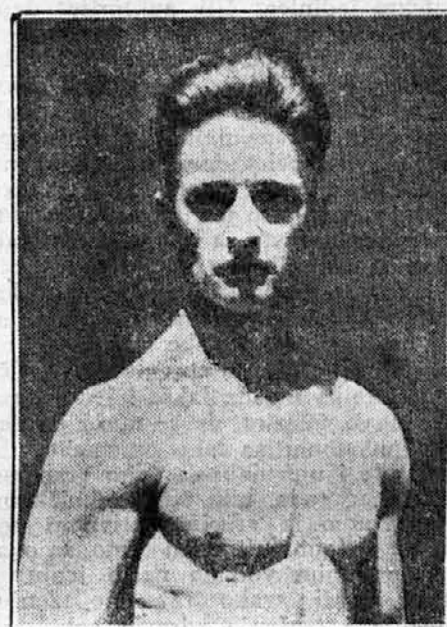
Zalobnoj svečanosti učestvovalaće mo u svečanom kroju. Zbor članstva je pred Sokolskim domom u Bohinjskoj Bistrici, odakle se zajednički polazi u 11-30 sati na groblje.

Počastimo svi svojim učešćem uspomenu dragoga pokojnika! Zdravo!

Pozdravi Savezu SKJ

Lukac. Prigodom konstituirajuće skupštine Sokolske čete i vidovdanske proslave umoljavamo Savez da pred prestolje Njegova Veličanstva kralja Aleksandra I. Ujedinitelja i prvog Sokola kao i uzvišenom starešini Njegove Visočanstvu kraljeviću Petru podastre izraze naše nepokolebive vernosti i odanosti. Zdravo! Starešina Sokolske čete Dijelka Virovitica Srdić Stojan.

Ormož. Ob prilici otvorenice letnoga telovadišča pošiljamo bratskemu Savezu sokolski Zdravo! Sokolsko društvo Ormož.

† Brat Anton Malej

Nesmiljena ruka zloknog usuda htela je da u živu i neopisivu radost celokupnog našeg Sokolstva i naroda nad sjajnom pobedom naše sokolske takmičarske vrste, koja je zadržala strani svet i prodičila ime naše nacije, izlije čašu gorčine, da sva naša srca i naše duše smuti jednim teškim bolom i obavije dubokom tugom...

kazanim činom pieteta, kad su se svi pod vodstvom br. Paunkovića poklonili grobu Neznanoga junaka, na koji su položili krasan venac sa trakom u državnim bojama.

Dar Saveza SKJ Uniji francuskih gimnastičkih društava

Uniji francuskih gimnasta naš Savez po svojim predstavnicima poklonio je krasno izradenu bronačnu pticu sokola, po modelu sa koplja naše savezne zastave, a koji je položen na lepi mramorni postament sa napisom: Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije — A L'Union des Sociétés de Gymnastique de France — 12 — 14 juillet 1931 — Beograd — Paris.

ROSIIA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

DR. IGOR F. VIDIC (Beograd):

Odgoj sokolskih funkcionera

Mnogo je pisano i govoreno već o tom krupnom problemu, čija je važnost tako evidentna. Bezbroj anketa obrađivalo je kompleks ovih pitanja i predlagalo smerove budućeg rada na tome polju. Ipak čini mi se, da je kod svih sadašnjih konkretnih programa i predloga izmakla pozvanim faktorima jedna krupna stvar, naime, da se delatnost sokolskog funkcionera ne može podeliti u administrativnu, prosvetnu i tehničku, već da samo skup svih tih funkcija odgovara pozivu sokolskog radnika.

Tehnički radnik — prednjak — polaze i sada ispit iz svih grana sokolskog rada; pored tehnike, poznaje i prosvetni rad i administrativne poslove. Ovo jasno propisuje poslovnik o prednjačkim ispitima — jedini poslovnik ove vrste u našoj organizaciji! Sasvim drukčije međutim stoji stvar kod administrativaca, za koje se tek projektiraju škole, sa usko i skromno odmerenom, isključivo administrativnom gradom, škole, koje stvaraju tip Sokola »prosvetara« ili Sokola »administratora«. Ovo sigurno nije u logičnom skladu sa Tyrševom idejom, koja nam i danas kao i uvek ima služiti kao evanđelje i osnov svega sokolskog života i rada. Sokol znači čoveka agilnog, spremnog za svaki rad, za svaku pomoć, radnika, koji ume svaki posao, koji mu nalaze sokolska dužnost i disciplina. Zašto onda da se Sokoli specializiraju i izgube kontakt sa ostalim granama sokolskog života? Reka sokolskog rada je široka i obiluje raznim pritocima i strujama. I biti kadar upravljati sa svakom od njih — zamenjivati u slučaju potrebe svakog funkcionera — to je bratski, to je sokolski, to je dobro za progres i napredak naše organizacije.

Stoga bi trebalo u tečajevima za administrativne sokolske radnike dosledno uneti i tehničke predmete, barem sistem i metodiku, jer se od funkcionera jedne velike gimnastičke organizacije može i sa pravom zahtevati barem ono najelementarnije znanje vaspitnog sistema i metodike. Ovo školovanje trebalo bi po mogućnosti da obuhvati i praktično vežbanje i vodenje vrste, jer bi time bila stvorena ona veza sa Sokolom-prednjakom, koja je potrebna za svaki racionalni i plodni sokolski rad.

Samo na taj način mogao bi se — po mome dubokom uverenju — postignuti onaj stalni i preko potrebnog kontinuitet rada, koji je jedini realni osnov napredovanja i to napredovanja iz sopstvene sokolske snage bez tuđe pomoći, što je u bivstvu i jedini način sokolskog napretka.

Međutim, slika u praksi izgleda sasvim drukčija. I pored svih nastojanja bratskog saveznog prosvetnog odbora, stvaraju se u Sokolstvu dve vrste radnika: »administrativci« i »tehničari«, iako su te grupe logičnom vezom ispravnog sokolskog shvatanja

usko upućene na uzajamnu pomoć i saradnju. Samo iz tog pogrešnog odgoja sokolskih radnika izviru ona mnogobrojna razmimoilaženja pa čak i izvesni antagonizam kod predstavnika pojedinih grana rada. Sve bi se ovo moglo izbeći pravilnim i svestranim spremanjem svih funkcionera u svim granama sokolskog rada i delovanja.

Najdelikatnije, a i najvažnije čini mi se pitanje sokolskog svestranog odgoja onih funkcionera, koji su po svojem krugu rada i kompetenciji, da tako kažem, predestinirani za vodeće položaje u Sokolstvu. I baš ovde, na ovim odgovornim mestima, gde se svaka greška i svaka neorijentiranost osvećuje celoj organizaciji, greši se najviše. Starešina, recimo, koji bi trebao da bude prednjak u svakoj grani sokolskog rada, detaljno upućen u sve, u mnogim slučajevima to nije. Pa ne samo starešina, već svi oni koji pokreću društvenim radom, od kojih proizlazi inicijativa i koji provode osnovne u delo, a to su svi glavni funkcioneri, tehnički, prosvetni i administrativni. To su u najviše slučajeva ugledne ličnosti u odnosnom mestu dotične jedinice, čiji auktoritet daje sokolskom pokretu svaki podstrek i potrebnu pomoć. Greške, koje bi eventualno počinili ovi sokolski činovi, po položaju, koji oni u toj sokolskoj jedinici zauzimaju, tangiraju naravno uvek celokupnu jedinicu i na uštrb su njenom ugledu. Ove greške nastaju ponajviše ne iz kakve zle namere, već prosto iz neupućenosti odnosnih vodećih i odgovornih lica; ukoliko, to su posledice njihove nedovoljne sokolske spremne, neshvatanja, a i nedovoljne sokolske svesti.

Istina je, da je spremanje tehničkog radnika možda lakše i jednostavnije, ipak nalazim, da se može i ostalim funkcionerima lako omogućiti, da se upute i upoznaju sa svim granama sokolskog rada, bilo to u tehničkom, prosvetnom ili administrativnom pogledu. U tom slučaju mi ćemo, sa ovako spremnim vodima naših jedinica, lako izbeći svako razmimoilaženje, cepanje i trošenje zdravih sokolskih snaga, kad se bude tretiralo svako pitanje, koje je na korist celine.

Jasno je dakle, da je odgoj funkcionera krupno i važno pitanje, i mnogo zamašitije nego što se to obično predstavlja, jer o njemu ovisi u najvećem delu procvat i napredak naše organizacije. Rešavanju ovoga pitanja treba pristupiti ozbiljno, ispitujući sve komponente i mogućnosti koje uz njega postoje, odnosno mogu postojati. Bratska ČOS nam i u ovom pokazuje put: da bi se, naime, i naše vodstvo prihvatilo sistema odgoja »univerzalnog« sokolskog radnika, jer samo onaj, koji je upućen u sve grane i smerove našeg rada, moći će koristiti organizaciji kod njenog većitog pobedonosnog kretanja u budućnost za novim smerovima, u znaku napretka i usavršavanja.

Ima nas 11 članova marionetskog oteka. Članovi odbora jesu: s. Milka Blašković, kao predsednica, i članovi ss. Anka Fröhlich, Jelka Koprića, Māra Ilić te braća Branko Blašković, Leon Tomasić i Stanko Tončić; osim navedenih članovi oteka su: ss. Lj. Vujatović i V. Gruber i braća J. Jadrčić i s. Vorkapić.

Naše je kazalište svojim radom osvojilo stalno publiku među decom, a i među odraslima našlo je mnogo prijatelja, tako da se s strane ima sve uslove za napredak. Poteškoća je samo u tome što su članovi oteka preopterećeni poslom, bilo u drugim granama sokolskog rada, bilo u samom kazalištu, jer moraju sami i prevadati i prepisivati komade, slikati kulise i izradivati sceneriju i t. d., tako da se u sezoni mogu davati predstave tek svake druge nedelje i to ako je slobodna od drugih društvenih priredaba, jer imamo samo jednu dvoranu. Troškovi se kriju iz ulaznice, koja je minimalna, ali budući da možemo uvek računati sa poprječnim posetom od bar 200 posetilaca, to nam dostaje.

Društvo još nema albuma fotografija marionetskog oteka, ima tek nekoliko pojedinačnih slika, ali i te nisu tako uspele.

Inače je naš marionetski odbor pokušao da na našu ruku poradi, da se okupe kazališta lutaka u Sokolu i da zajednički propagiraju umetnost, koja je najbliža i najrazumljivija našoj mladeži. U tu svrhu stavlili smo se u dodir sa Sokolskim društvom u Varaždinu, koje je nekoć imalo kazalište lutaka, ali su nam oni odgovorili, da više ne rade. Odlučili smo također staviti se u dodir sa Sokolskom društvom Tabor u Ljubljani. Kako vidimo, stvar se je ipak pokrenula napred, pa s mnogo nade gledamo lepši i bolji napredak našeg kazališta lutaka.

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO GERVO.

Sokolsko društvo Gerovo proslavilo je svečano Vidovdan i toga dana priredilo je svoju prvu javnu večbu članova, ženskog i muškog podmladka.

Pre podne Sokoli u odorama i civilnim odelima sa značkama prisustvovali su korporativno svetloj službi Božjoj u ovomesnoj župnoj crkvi, gde je mestni župnik veče gospodin Jerko Čukli održao lep govor o značaju Vidovdana.

Posle podne održan je javni nastup članova i dece na otvorenom polju u vrtu i dvorištu veče gospodina župnika.

Pre početka javnog nastupa, održao je prigodan govor brat društveni starešina Mirko Lipovec, izloživši značaj Vidovdana i Sokolstva u opšte.

Društvenoj javnoj pridoj prisustvovali je izaslanik bratske Sokolske župe iz Ljubljane, koji je sa radom vodstva i članova bio posve zadovoljan, o čemu je izrazio svoje priznanje.

Članstvo je na javnoj večbi nastupilo sa prostim vežbama i vežbama na preči pod vodstvom brata načelnika Stevana Baića. Sve vežbe su vrlo dobro uspele i time je pokazan zameran uspeh ovog mladog društva.

Ženska deca nastupila su sa prostim vežbama pod vodstvom društvene načelnice s. Olge Vajdoher, koja je pobrala mnoge simpatije izvođači sa decom vrlo uspele vežbe u odelima »narodni vez«. Naravno je pobuden interes za odelo ženske dece.

Muška deca nastupila su sa prostim vežbama i vežbama na preči pod vodstvom s. Marije Paver, zamenice načelnice. I ova vežba muške dece uspevala je vrlo dobro. Posle završenih vežbi članova i dece, razvila se intima sokolska zabava. Moralni je uspeh ove javne vežbe zaista lep i ima nade, da će i ostali, koji do danas nisu članovi Sokola, pristupiti u sokolske redove.

Župa Maribor

TRIUMFALNE MANIFESTACIJE SOKOLSKO IDEJE OB SEVERNI MEJI.

Slavnostni dnevni Sokolske župe u Mariboru. — Rame ob ramenu z vojso in narodom. — Nezlomljiva zvestoba kralju in domovini.

Blesteći sokolski prazniki so za nami. Kakor so zrlj Sokoli zadnje dni pred Vidovnim dnem z upom in strahom v sru pa s hrepenjem v oeh v svinčeno nebo, tako se jim je razigrala duša, ko so uzrli na sam Vidovdan nad seboj umito nebo, jasno in vedro, kot si ga Sokol za svoj zlet le želeli more. Zakaj te dni jim je bilo pokazati javnosti rezultat svojega tihega dela v telovadnici, pokazati sadove svojega smotrenega vežbanja, dokumentirati z impozantnim nastopom neporušljivo resnico, da so tu in da tu ostanejo, pa da vodi pot v notranjost samo preko njihovih trupel.

Vidov dan — prvi zletni dan.

Natrpani vlaki prihajajo s Sokoli. Po lepo uspehlih zletih posameznih župnih okrožij prihajajo v Maribor, kjer se vrši glavna revija sokolskega dne v področju mariborske sokolske župe. Mrzlična nestrpnost vsepovsod, zlasti med naraščajem. Saj se ima danes odločiti, kdo odnese prehodni župni prapor. Prihajajo stari, preizkušeni borci od Črne in Dravograda. St. Ilija in Radgone, pa iz Murske Sobot do Dolnje Lendave. Vzorna disciplina vlada med gosti, razporejanje po posameznih objektih poteka v najlepšem redu.

Na prostornem in okusno okrašenem prostoru sportnega društva »Maribor« je bil kot prvi vojaški nastop.

Da ste videli teh 800 krepkih postav, zagorelih lic, izklesanih v volji in duhu sokolske ideje! Glasno so klicale te jeklene mišice vsem in vsakomur, da izhajajo iz krepkega naroda in da se vanj zopet povrnejo, le da mu prinesejo s pojačeno voljo še močnejšo zavest tiste ideje, ki naj prekvapi ves narod, da se bo tudi vedno zavedal svoje celote in edinstvenosti, pa tudi jakosti. Telovadili so, kot da so zrastle v sokolski telovadnici in zato želi od nastopa do nastopa burnejši aplavz.

Nad 1200 občinstva je napolnilo prostor okoli telovadišča. Med gledalci so bili tudi: oba sreska načelnika gg. dr. Ipavica in dr. Hacin, mestni župan dr. Juvan, predstojnik sodišča dr. Zihner, vojsko je zastopalo lepo število častnikov, na čelu polkovnika Putnikovića in Dandina. Prireditvi so prisostvovali tudi br. savezni načelnik Bajželj, br. dr. Riko Fux, zastopnica tehnične odbora Saveza s. Slapničarjeva in starosta ljubljanske sokolske župe br. dr. Pipenbacher.

Uspeh sokolske vzgoje v vojašnicah je najlepše pokazal veliki nastop 824 mož-vojnikov 45. pešpolske, 32. art polka in inž. podčastniške šole. V bobnečem pohodu so mogočne kolone pokrile prostrano telovadišče. Izvedba prostih vaj je bila vseskozi strunna in odlična, občinstvo ni štedilo z odobravanjem. Vzorne so bile vaje s puškami, katerih eksaktno izvajanje je navzoče zadivilo prav tako kot težke vaje na orodju in simbolična skladba »Napreje«, kompozicija br. Jovanovića, načelnika Sokolskega društva Maribor I. Celotni nastop je pokazal, da je danes naša vojska že prečeta s Tyrševimi idejami in da neumorno črpa iz njegovega telovadnega stavu.

Po vojaškem nastopu so se vršile težko pričakovane župne tekme.

Udeležilo se jih je 120 članov in članic, in to skoro iz vseh društev župe. Po sklepu župnega T. O. sta se udeležila tekme v vsaki skupini in oddelku samo dva najboljša tekmovalca, oziroma tekmovalki. Ker je po predhodnih društvenih, oziroma okrožnih tekmah vadiateljstvo vsakega društva posvećalo lahko svojo pažnjo tem dvojicam, se je razvila na tekmi ostra borba in je bilo kaj zanimivo slediti medsebojnemu prehitovanju poedincev in dvojic v raznih panogah. Člani so imeli absolvirati 9 panog, članice in naraščaj po 6. Specijelno agilnost so pokazali ženski oddelki podeželskih društev, kjer se telovadna ideja širi vedno močnejše, hopenje za dosego cilja je izredno veliko. Sodiło je okoli 100 sodnikov, tako, da so sodili vsakega tekmovalca pri vsaki panogi 3 do 4 sodniki.

V naslednjem nekateri uspehi posameznikov:

Člani: višji oddelak: 1. Arnuš, Maribor — matica, 2. Ferš, Studenci, 3. Gala, Maribor — matica;

srednji oddelak: 1. Urbanek, Maribor — matica, 2. Polič, Maribor — matica, 3. Kovarčič, Studenci;

niži oddelak: 1. Sket, Sv. Lenart, 2. Antosiewicz, Maribor — matica, 3. Reger, Sv. Lenart.

Članice: višji oddelak: 1. Gregorčič, Maribor — matica, 2. Smerdu, Maribor — matica;

niži oddelak: 1. Hinterlechner, Maribor — matica, 2. Stani, Ruše, 3. Kralj, Slovenjgradec.

Muški naraščaj: višji oddelak: 1. Gala, Maribor — matica, 2. Ribič, Ptuj, 3. Salamon, Ptuj.

niži oddelak: 1. Selinšek, Maribor — matica, 3. Kralj, Slovenjgradec.

Ženski naraščaj: višji oddelak: 1. Sket, Maribor — matica, 2. Lukman, Maribor — matica, 3. Bučar, Ruše;

niži oddelak: 1. Grilec, 2. Kovarčič, obe Maribor — matica.

Dvojice so dosegle naslednja mesta:

Člani: višji oddelak: 1. Maribor — matica 103.345, 2. Studenci 98.076; srednji oddelak: 1. Maribor — matica 106.1296, 2. Studenci 78.6822; niži oddelak: 1. Sv. Lenart 94.7201, 2. Ljutomer 81.533, 3. Maribor — matica 80.8486.

Članice: višji oddelak: 1. Maribor — matica 67.85;

niži oddelak: 1. Maribor — matica 65.65, 2. Ptuj 63, 3. Ruše 62.25.

Muški naraščaj: višji oddelak:

1. Maribor — matica 87.306, 2. Ptuj 84.794, 3. Murska Sobota 56.238;

niži oddelak: 1. Maribor — matica 79.226, 2. Slovenjgradec 66.968, 3. Ptuj 65.902.

Ženski naraščaj: višji oddelak:

1. Maribor — matica 82.10;

niži oddelak: 1. Maribor — matica 72.90, 2. Ruše 69.40, 3. Slovenjgradec 67.

Najljutejši je bil boj za prehodni naraščajski župni prapor, ki ga dobi za eno leto ono društvo, katerega naraščajška vrsta odnese največ točk pri tekmoivanju. Kot kažejo številke, se je posrećilo osvojiti prapor naraščaju Maribor — matica, ki je prejel naslednji dan obljubljeni prapor.

Većerna akademija je bila visoka pesem ritmike. Bile so to vaje, kjer se skoraj ne moremo več govoriti samo o navadni telovadbi. Zakaj skrbno izglajeni enotni gibi so kazali take fineše na eni in harmonično koncentracijo mišic z duhom na drugi strani, da moremo govoriti le o telovadni umetnosti. Videti je bilo, da je mariborska publika zelo razvijena in morajo biti pri nastopih res že pravi ritmični biseri, da jo ogrejejo. Zato so bile tudi posamezne točke vseh nastopajoćih edinic skrbno naštudirane.

Akademijo so počastili s svojim obiskom br. dr. Drago Marušić s svojim osebnim tajnikom, dalje okrožni inspektor g. dr. Schaubach, zastopnik komandanta armije g. polkovnik Lulić, zastopnik komandanta divizije g. polkovnik Dedinać, zastopnik Saveza SKJ in drugi.

Teško je naštevati vrline posameznih nastopajoćih vrst. Vsaka točka zase je bila celota, ki se je prelivala v melodiji barv električnih žarnic od rampe pri odru in od reflektorja. V bahnih lučeh so bile nežne pobrežke »Perice«, bravurozni Ptujčani so pokazali z dvema točkama svoje vragolije, s katerimi so na mah osvojili srea gledalcev in želi salve pohvale. Za ženski naraščaj zelo težke vaje »Nove smeri« je izvajal Maribor I. Savezna prednjaška šola je postavila na oder deveterico z bati. Bajka, ples vil, je bil nastop članice Maribora — matice. Tako globoko občuteno izvajanje vidimo komaj še v najvećjih gledališčih, kjer je baleti že od nekada doma. Skoraj bi si upal trditi, da marsikatera članica te sedmorice zaostaja prav malo ali celo nič za karakternimi plesalkami njihovih imen. Ritmiko moške volje je pokazala sedmorica članov Maribora — matice. Po vrsti so stali: Celhar, Arnuš, Gala, Primožič, Petrović, Lapajne in Štukelj. Na bradnji in drogu so pokazali, kaj znaajo. Briljirala sta Primožič in Štukelj, ljubljenska občinstva, ki je dajalo glasno duška svoji zadovoljnosti. Pa tudi drugi niso zaostajali za favoriti.

Dve uri je trajala akademija, pa se je občinstvo le s težkim srcem ločilo od telovadišča v nadi, da bo uživalo še nove lepote na glavnem nastopu.

V ponedeljek zjutraj — glavni zletni dan — so se že v ranih urah začele zgrinjati sokolske trume v senčnatih gajih telovadišča, kjer so se vršile najprej skušnje za popoldanski glavni nastop, nato pa se je pričel formirati velik manifestacijski sprevod, ki je odkorakal točno ob 11. uri med klicanjem in pozdravljanjem občinstva. Povorka je krenila preko Koroške ceste in Glavnega trga na Trg svobode, kjer je bil postavljen okusno okrašen govorniški oder. Na čelu sprevoda so jezdili fanfaristi s standardo jezdnege oteka, za njimi pa so korakale ob zvokih vojaške godbe mogoćne čete Sokolov in Sokolic. Kolone moškega in ženskega naraščaja je vodila ljubka naraščajška fanfara iz Murske Sobot.

Zadnji je korakal v sprevodu cel bataljon vojaštva 45. pp. artiljerijcev in inž. podoficirske šole. Ob pogledu na to silo, so orili klici: »Živela naša vojska!« in so vanje tonili klici kralju, prestolonasledniku in Jugoslaviji.

V najvećjem redu je bil izvršen stik povorke na Trgu svobode, kjer so se zbrali med tem že na slavnostnem odru predstavniki Sokolstva in oblastev z banom dr. Marušićem in županom dr. Juvanom na čelu.

Po znamenju s trobento je zavladal na prostranem trgu svećan molk in desetitoćglava množica Sokolov, vojske in občinstva je uprla svoje oči proti tribuni, kjer se je postavil v senco šestih častitljivih, v borbah in delu preizkušenih praporov, stari sokolski in narodni borci, starosta župe br. dr. Gorišek.

Pozdravil je zbrane brate in sestre v imenu župnega starešinstva in potem naprosil bana dr. Marušića, da razvije novi župni prapor kot simbol dela in idej mariborske župe. »Sokolstvu v ponos, domovini v bran in kralju v zvestobo.«

K nerazvitemu praporu je stopil ban dr. Marušić ter pozdravil Sokole z željo, da bo novi prapor simbol in

Župa Beograd

NOVA DRUŠTVA I ČETE U ŽUPI.

Krajem prošle godine župa je imala 31 društvo i jednu četu, a sada vidimo mnoga nova društva kao: Bežanija, Beograd VI, Obrenovac, Krčedin, Surčin, Čortanovci i čete: Barajev, Brančević, Drmno, Lozovik, Milošević, Slovac i Čirikovac.

U izgledu su još nekoliko četa.

DRUŠTVENI PREDNJACI.

Mnoga su društva u župi priredila društvene tećajeve i ispite, te sada naša župa raspolaže sa prilićnim brojem društvenih prednjaka; a težimo da što više stvaramo sposoban kadar predvodnika po društvima, kako bi rad bio što pravednije raspoređen, a ne kao što je to skoro bilo da ceo teret pada na jednog ili nekoliko četa.

M. J.

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO KARLOVAC.

Izveštaj o radu kazališta lutaka.

Prvo kazalište lutaka osnovano je u Karlovcu god. 1924. od »Československe besede«. Predstave su se davale prigodice i to većinom na češkom jeziku. Ali već godine 1926. bilo je kazalište posvema neaktivno. Te se je godine u zimi složio mali glumački ensemble od naraštajki i nara-

vodnik Sokolom pri njihovem nesebičnem in brezkompromisnem delu za ustvaritev ideje, ki jih predstavlja in katere nosi z zlatom vezene na svojih trobojnih poljih. Novi prapor naj bo simbol nesebične ljubezni do dela za narod, domovino in kralja. Pod njim mora Sokolstvo biti pravičljivo braniti sleherni hip s tolikimi krvavimi žrtvami izvojevanje svobodo. S tem praporom naj pojde Sokolstvo na naši severni meji na delo med narod v znamenju ljubezni in složnega dela v smislu intencij našega viteškega kralja. Ta prapor naj ostane vedno čisti, nepokolebljivi nosilec jugoslovenske in sokolske misli.

Po tih besedah mu je privzel krasen trak, novi prapor pa je ponosno zavijal, oblit s solncem in pozdravljen s tisočimi burnimi vzkliki. Pozdravili so ga stari bratje in se združili med sviranjem državne himne z njim v en nerazdružljiv objem.

Po pristegi praporščaka Volčiča Jožeta, starega sokolskega borca, je pristopil k praporu župan dr. Juvan in izrazil svoje veselje, da more pozdraviti zbrano sokolsko vojsko v imenu mariborske občine. Mariborčani znajo pravilno ceniti delo in za sluge Sokolstva za ohranitev naše severne meje ter se še dobro spominjajo, kako je bilo baš Sokolstvo ono, ki je zastavilo vse svoje sile za osvoboditev Maribora ter njegovo priključitev k Jugoslaviji. Maribor čeni in bo čenil velike žrtve, ki jih je doprineslo jugoslovensko Sokolstvo za njegovo svobodo. Ve pa tudi, da je Sokolstvo sleherni hip pripravljeno braniti njegovo svobodo proti komurkoli. »Za radi tega«, je poudaril g. Juvan, »smatram za potrebno, da slovesno povem vsem, ki širijo tam preko glasove, da bo še kdaj Maribor njihov, ali da imajo do njega kakršnokoli pravico, da je Maribor jugoslovenski in da hoče ostati tudi v bodoče biser v kruni jugoslovenskih mest. In Sokolstvo, ki je danes preplavilo Maribor, bo ono, ki bo sleherni hip pripravljeno žrtvovati vse, da ostane Maribor naš s poslednjo pedjo naše svobodne domovine. Pot do Maribora gre samo preko naših združenih trupel!»

Govor župana dr. Juvana je sprejela množica z večkratnim gromovitim odobravanjem, ki je našlo višek v enodušnem, do neba segajočem vzkliku: »Maribor je naš in bo ostal naš!»

V imenu starešinstva SKJ je pozdravil novi prapor savezni načelnik br. Bajželj, ki je pozval sokolske bataljone, naj nadaljujejo neumorno delo za narod in državo ter prepoje ne samo sebe, temveč ves narod z ljubeznijo do države, kralja in samodisciplin, ki nam je v teh časih bolj potrebna, kakor kdaj prej. Novi prapor bodi predstavnik mariborske sokolske župe ter naj vodi do novih zmag preko bojev in žrtv za povečanje velike sokolske misli.

Za matico jugoslovenskega sokolstva je pozdravil manifestante ljubljanski župni starosta dr. Pipenbacher, ki je podčrtal etično vsebino sokolske ideologije ter želel mariborski posestrimi čim več uspehov pod novim praporom.

Za varaždinsko sokolsko društvo, ki je bilo ustanovljeno s sodelovanjem in pod pokroviteljstvom mariborske sokolske župe, je govoril starosta varaždinske sokolske župe br. dr. Mladen Belčić, ki je v lepo zasnovanem govoru razvijal zgodovino sokolskega dela na severnih mejah ter se v toplih bratskih besedah spominjal Sokolov onstran državnih meja.

Nato je stopil pred bana dr. Marušića zastopnik mariborskega naraščaja in prejel iz njegovih rok novi župni naraščajski prehodni prapor, ki si ga je priporila mariborska naraščajska vrsta. Gospod ban je pozval mladce naraščajnike, naj verno sledijo po poteh starih preizkušenih bratov, da bodo lahko čez čas prevzeli iz njihovih rok tudi stare, v borbi preizkušene prapore.

Kot zadnji govornik je pozdravil Sokole v imenu vojske podpolkovnik G. Putniković, ki je s svojim govorom osvojil vsa srca ter je bil ponovno prekinjen s frenetičnimi ovacijami kralju in vojski. Kratke in jedrate so bile njegove besede, ki so izzevle v ugotovitvi, da so danes narod, Sokolstvo in vojska trije med seboj nerazdružljivi deli, zvezani na življenje in smrt.

Naposled je bil prečitan brzojavni pozdrav Sokolstva s pokrajinskega zleta v Splitu, ki je pozdravilo 10. zlet mariborske sokolske župe z besedami: »Z modrega našega Jadrana, ki so ga danes preplavile rdeče sokolske srajce, pošiljamo bratski pozdrav ljubezni in zvestobe borecem in čuvarem naše severne meje.«

Ob zaključku krasno uspele svečanosti je prečital starosta dr. Goršek še pozdravno brzojavno pismo in najboljšemu Sokolu Nj. Vel. kralju Aleksandru, ki je izzvala nove viharne pozdravne klice kralju, kraljevskemu domu in Jugoslaviji.

Nato se je ogromna množica v redu razšla in se je pričela zopet zbirati popoldne h glavnemu nastopu, ki se je vršil na prostoru SSK Maribora. Že davno pred napovedano uro so se valile po Samostanski ulici proti

telovadišču ogromne množice naroda, ki so napolnile vse telovadišče do zadnjega kotička tako, da je bilo pri telovadbi prisotnih najmanj 6 tisoč gledalcev.

Veliki 10. javni nastop mariborske župe so otvorili starejši člani, ki so prikorakali na telovadišče s prožnimi koraki. Mirno in dovršeno so izvajali vaje s kopji ter pokazali, da stara garda še vedno nekaj zaleže, ter želi za strumni nastop aplavze zbranih množic. Komaj so dobro zapustili telovadišče ti sivi Sokoli, že je privrela jata deškega naraščaja ter z raznimi vajami pokazala občinstvu, česa vsega se je naučila v telovadniici in kako se razvija pod okriljem Sokola. Pri tekmi v vrečah in raznih igrah je bilo dovolj smeha. Manjkalo tudi ni sokolskega taborišča s taboriščnim ognjem, šotorom in kotlom za kuhanje. Le prenapelo so morali mladi Sokolčki zapustiti mesto sokolskim selkim četam, ki so prikorakale med sviranjem sokolske koračnice ter izvajale razmeroma težke vaje vzorno in pokazale, koliko je še mogoče napraviti za sokolske ideale med narodom.

Nato je prikoral na telovadišče nad 500 broječa kolona moškega članstva, ki je dovršeno izvajala težke vaje, polne lepote in ritma. Višek je tvoril nastop vzorne vrste na orodju, ki je očarala tisoče gledalcev, da so skoro brez diha zasledovali vsak gib drznih telovadcev. Kakor vselej, sta žela tudi to pot za svojo nenadkriljivo telovadbo ogromno odobravanje brata Primožič in Štukelj. Za vzorno vrsto je nastopil ženski naraščaj, za njim pa se je vršila štafeta tekma, v kateri je zmagala štafeta Sokola Maribor I. v času 4:56:8, druga je bila štafeta Maribor matice 5:6:1 in tretja štafeta savezne prednjačke šole 5:7:2. Po štafetnem teku je bil nastop ženske dece z vajami z balončki in je posebno efektan bil zaključek. Nato je prikoral kolona moškega naraščaja, ki je dovršeno telovadila. Dalje so nastopile članice s prostimi vajami, nato pa se je vršila sklepna splošna orodna telovadba in simultane vaje članstva na štirih bradljah.

Telovadni nastop je bil zaključen ob pol 19. Dokazal je vzorno sokolsko delo mariborske sokolske župe. Po javni telovadbi se je razvila na telovadišču ob zvokih sokolske godbe prosta zabava, trdo zaslužena po uspehih vzornega dela posameznih edinic.

SOKOLSKO DRUŠTVO SELNICA OB DRAVI.

Sokolsko društvo Selnica ob Dravi je skupno s šolo priredilo v nedeljo dne 28. junija proslavo Vidovega dne. Velika množica ljudi se je zbrala pred šolo, kjer je bil postavljen tudi oder. Po pozdravu šolske upraviteljice g. Konečnikove nam je v zbranih besedah s. Filipčičeva govorila o pomenu Vidovega dne. Zatem so bile deklamacije, petje in igra. Nakar so nastopili vsi telovadeči oddelki sokolskega društva. Z velikim zanimanjem so sledili navzoči vsemu sporedu.

SOKOLSKO DRUŠTVO DOLNJA LENDAVA.

Sokolstvo društvo Dolnja Lendava je priredilo dne 21. junija svoj prvi javni telovadni nastop popolnoma samostojno. Dasi obstoja že 10 let so bile prilike vedno take, da se ni bilo mogoče povzpeti do samostojnega razmaha. Na dan svojega društvenega zleta pa je društvo pokazalo kaj vse zmora pridnost in agilnost marljivih sokolskih delavcev, ki jim je glavni cilj razmah sokolske misli. Na zletnem telovadišču je nastopilo okoli 400 telovadečih, po večini samih domačinov. To je bil v resnici sokolski praznik za Doljno Lendavo in Lendavčane.

Ves dopoldan so se vršile na telovadišču vaje posameznih oddelkov. Ob 14. uri pa se je formirala mogočna povorka, kateri na čelu je koralaka varaždinska vojaška godba. Povorka se je vila do sreskega načelstva, od tod pa na telovadišče. Tu se je začela točno ob 15. uri javna telovadba. Pred telovadbo je nagovoril mnogobrojno občinstvo in telovadne oddelke brat starosta Šikić, ki je zaključil svoj zanositi govor z zdravim klicem vsemu kraljevskemu domu in starosti SKJ Nj. Vis. prestolonasledniku Petru.

In kaj naj porečemo k telovadbi? Že moč oddelkov je ganljivo vplivala na vsako narodno srce. Tako se vrača potujoči narod zopet v naročje svoje matere! Posebno množični so bili oddelki dece. Moška deca je presenetljivo izvajala vaje za praški vsesokolski zlet leta 1932, ženska deca pa vaje z loki. Oddelki naraščaja in članstva so popolnoma dovršeno podali obvezne vaje za vsesokolski zlet v Pragi za leto 1932. Tukajšnja četa vajakov je burno pozdravljena brezhbno izvajala 4 vaje s puškami in eno vajo brez pušk. Nato so nastopili še člani in članice s posebnimi vajami. Posebno so ugajale vaje članice (vaja z vesli). Orodna telovadba še mnogo obeta.

Tako je Sokol zmagoslavno raz-

prostrl svoje mogočne peruti končno tudi tu ob skrajni meji naše lepe Jugoslavije. Vsem pa, ki imate v istini sokolsko srce, kličemo: Vztrajajte v delu za razmah Sokolstva, ker od tega zavisi blagor naše mile Jugoslavije!

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO HVAR.

Posle sleta Sokolstva na Jadranu u Splitu, dne 1. jula t. g. pohitalo je 18 naraštajaca iz Novog Sada predvođeni od brata Šubarevića u Hvar, da vide i razgledaju grad večnoga sunca, krasota i budnog čuvara našega mora. Zauzetnošću brata staroste Novaka Josipa te ostale braće, njihov boravak u Hvaru bio je ugodan. Spavali su u sokolani i sami su kuhali u

Župa Sarajevo

SOKOLSKA ČETA U KASINDOLU.

U nedelju 5. jula izvršeno je na svečan način osvećenje zastave Sokolske čete u Kasindolu. Zastavi je kumovao starešina čete br. dr. Đuro Ostojić. Svečanost je izvršena na jednoj livadi u blizini kasindolske opštine. Osvećenju je prisustvovao ve-

Sokolska četa u Kasindolu

lik broj seljačkog naroda iz okolice. Sokoli iz Sarajeva sa svojom muzikom, predstavnici Sokolskog matičnog društva, čete, župe, pomoćnik komandanta armije general g. Jovanović, predstavnici uprave oporavišta Kasindol i dr.

U svom govoru prilikom predaje zastave br. dr. Đuro Ostojić izneo je zaasluge Sokolstva za naše oslobođenje i ujedinjenje i njegove velike za-

Župa Tuzla

SOKOLSKO DRUŠTVO KREKA.

Sokolsko društvo Kreka održalo je na Vidovdan svoj javni čas, koji je posebno obeležen time, što je toga dana dopodne održana konferencija predstavnika sokolskih četa sreza tuzlanskog, koje u velikoj većini pripadaju Sok. društvu Kreka.

Konferencija je održana pod predsedavanjem starešine župe, a bili su prisutni još: načelnik, tajnik i prosvetar župe. Nakon opširne debate, u kojoj su uzeli učešća svi predstavnici četa, iznoseći stanje i želje svojih četa, donešeni su na predlog matičnog društva Kreka sledeći važni zaključci, koji će predstavljati program rada u četama za najbližu budućnost.

1. U saradnji sa školskim vlastima suzbijati nepismenost u narodu.

Vežbe seoskih sokolskih četa u Kreki 28. VI. 1931.

2. Putem opštinskih i upravnih vlasti raditi na smanjivanju broja bir-tija i kafana na selu. Živo nastojati da svaki član vežbač čete bude trezvenik.

3. Ličnim primerom članova raditi na suzbijanju štetnih i ružnih običaja i ukorenjenih navika u narodu.

4. Racionalna obrada zemlje, gajenje stočarstva, živinarstva i pčelarstva i ostalih privrednih grana treba da bude glavna briga sokolske čete, a njeni članovi da svojim primerom uvek prednjače u tome ostalim seljacima.

5. Podizanju higijene sela treba posvetiti naročitu pažnju gađenjem i to: kuća po planu, staja, zagađen, bunara i gospodarskih zgrada i čestim krećenjem istih. Ovo sprovoditi kod članova čete, pa da isti služe za primer ostalim seljacima.

kuhinji pomlatka Crvenog krsta gradanske škole. Za svog boravka braća naraštajci iz Novog Sada pokazali su se kao uzor reda i sokolske discipline.

Dne 4. jula mesni Soko, uz sude-lovanje braće gostiju, priredio je javan čas. Iza pozdrava brata prosvetara izvele su se javne vežbe sleta Split 1931. i javne vežbe sleta Prag 1932, te vežbe na spravama. Sve vežbe izvedene su tačno i dobro. Javan čas završio se vežbama na spravama. Sve tačke oduševljeni gledaoci burno su pozdravljali. Gradska muzika svirala je birane komade. Nakon javne vežbe bila je gostima priredena zakuska u Lečilišnom salonu. Dne 5. jula gosti, ispraćeni od uprave mesnog Sokola, ostavili su naš grad i otputovali u Novi Sad.

datke u budućnosti. Na kraju govora pozvao je sve Sokole da pozdrave prvog i najvećeg Sokola Nj. Vel. Kralja. Okupljeni narod odgovorio je dugotrajnim poklicima: Živio Kralj! Posle toga pozdravio je Sokole jednom vešto improviziranim pesmom u desetercu narodni guslar br. Ilija Vučković, koji je uz gusle slavio Sokolstvo. Iza toga izveli su vrlo precizno

Ovom prilikom hteo bih da istaknem, da još ni jedno društvo naše župe nije istupilo pred širu javnost sa »uzornim vežbačim časom u sokolani«. Samo ovakova tačka programa mogla bi pokazati gledaocima raznovrsnost našeg sokolskog sustava i prikazati im način našeg svakodnevnog zanimanja. Gledajući na javnim nastupima samo proste vežbe i po gdekoju izabranu vrstu na nekoj glavnoj spravi, naša publika dobiva nepotpunu sliku o sokolskoj telovežbi. Načelnik župe.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO DELNICE.

Pre tri meseca osnovano je Sokolsko društvo u Delnicama, kojemu je odmah pristupilo oko stotinu članova. Od tih prijavilo se dvadeset vežbama. Radi pomanjkanja zgodnih prostorija nije se moglo odmah početi tehničnim i prosvetnim radom.

Zaključkom školske godine ustupila je društvu drž. građanska škola jednu školsku sobu na uporabu, te je odmah sazvana odborska sednica, na kojoj se zaključilo, da se ima odmah početi tehničnim i prosvetnim radom, koji je odmah i započeo.

Brat starosta Ante Bolf darovao je društvu 5000 (pet hiljada) dinara u svrhu nabave sokolskih odora vrednim, a siromašnim Sokolima.

SOKOLSKO DRUŠTVO BAŠKA.

Na 24. juna o. g. priredilo je Sokolsko društvo Baška drugu ovogod. akademiju u hotelu »Velebit«, koja je bila brojno posećena po mesnim kupališnim gostima, a naročito po braći Čehoslovacima, koji svakom zgodom provodaju u život naš stari zavet: »Vernost za vernost«. Njihovom zaslugom je ova sokolska priredba sa moralne i materijalne strane uspešno iznad svakog očekivanja.

Na akademiji nastupile su sve kategorije vežbača.

Vežbe su tehnički bile dobro doterane i izvedene su veoma dobro, a naročito Bogunovićeva: Telovežbeno scena sa muškom i ženskom dečom, muškog naraštaja sa dugim štapovima, te članica u Borasovoj vežbi »Mor-narie«.

Ustrajnim radom aktivnih članova prednjačkog zbora: brata načelnika Ivana Krstulje, ss. Vere Sulčić, Marije Tudor, Marije Jurančić i Vere Tudor — ova priredba postigla je svoju svrhu.

Posle svršenog programa razvila se ugodna i lepa bratska veselica uz pevanje društvenog pevačkog zbora. Kl.

Župa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO MARUŠEVAC.

U nedelju 5. jula priredjen je u ovom lepom mestu prvi sokolski javni nastup. Sve se je selo okitilo da dočeka braću i sestre iz bliže i dalje okolice i nije bilo ni najmanje kućice, koja nebi evecem, zelenilom i istaknutim barjakom dokazala, da se njezini ukucani raduju što je sokolska ideja prodrila i u njihov kraj.

Pred maruševačkom crkvom dočekalo je goste domaće društvo sa starešinom bratom Lešnikom, nakon čega je sokolska povorka predvođena barjakom i varaždinskom sokolskom glazbom, prošla selom do gaja Katinovec, gde je usred male šumice uređeno vežbalište za nastup. Brojno seljaštvo iz mesta te bližnje i dalje okolice, sa mnogo izletnika, pa i domaće svećenstvo, posetilo je tu prvu evžbr. Radosna lica i sa suzama u očima od milja, gledali su seljaci i seljanke svoju dragu decu kako nastupaju u crvenim košuljama i narodnim nošnjama i oštro vežbaju propisane vežbe.

Sastali su se, iako je u gotovo susednom Petrijancu tamošnja četa istodobno priredila javnu vežbu, brojni Sokoli iz Varaždina, Ivanca, Lepoglave, Vinice, Klenovnika, Črešnjeva i Maruševca. Župu su zastupali starešina brat Belčić te braća Sofman Vančik i Zima, koji potonji je i vodio javni nastup.

Od društva Maruševac nastupila su muška deca sa prostim vežbama i vežbom sa palicama, zatim ženska deca u lepim narodnim nošnjama u prostim vežbama uz pevanje te članovi, kojih je nastupio lep broj. Predvodili su ih načelnik brat Rupec i načelnica sestra Stahuljak. Iako mlado društvo je ovim prvim nastupom pokazalo zamerne rezultate.

Od sokolskih četa nastupile su čete iz Klenovnika i Črešnjeva. Članovi obih četa izveli su vežbe sigurno i oštro, za što ide hvala njihovim vođama braći Negovcu i Preložnjaku.

Sokolsko društvo Ivanec nastupilo je pod vodstvom načelnika brata Gobeca, sa velikim brojem vežbača svih kategorija. Naročito su se svi dele vežbe članica u bogatim narodnim nošnjama pa muški naraštaj, koji je pojedine vežbe izveo upravo od lično.

Naučnički naraštaj varaždinskog društva, predvođen po bratu Ferdi Merliću, odvežbao je precizno ritmič-

ke vežbe, a nastupio je i u teškim ali vrlo dobro izvedenim vežbama na preči.

Vežbu je zaključila skupina raznih kategorija iz Ivanca. Na vrhu skupine, uz razvijen barjak, deklamovao je jedan naraštaj sokolsku pesmu, nakon čega je muzika otvarala himnu, koju je narod popratio pevanjem i klicanjem. Tamburaški zbor Sokolskog društva Maruševac izveo je nekoliko koncertnih tačaka.

Taj prvi sokolski nastup, koji je po njemu tako lep uspeh, neka bude poticaj agilnoj braći za daljnji uspešan rad u ovome kraju, koji je Sokolstvo tako oduševljeno prigrlilo.

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAŽDINSKE TOPLICE.

Na Vidovdan prisustvovalo je sveukupno članstvo mesnog društva pomena za pale borbe. Nakon toga pošlo je članstvo u školu da razgleda izložbu narodnog ručnog rada. Tu je prosvetar, brat Halužan, održao predavanje o našoj narodnoj ornametici.

Posle podne održan je javni nastup, na kome je prvi puta nastupio najmlađi pomladak od 3 do 6 godina. Ostale kategorije vežbale su proste vežbe i na spravama. Nastupila je i

sokolska četa Ljubešćica. Nastupom je ravno načelnik brat Telepeček. Brojni gledaoci povlačili su izvedenim vežbama. Brat prosvetar održao je za vreme nastupa predavanje: Vidovdan i Sokolstvo.

SOKOLSKA ČETA KASTELANEC.

Prigodom završne školske svečanosti na Vidovdan održala je naša četa prvi sokolski nastup u našem selu. Nastupila su ženska i muška deca, muški naraštaj i članovi. Sve vežbe promatrao je veliki broj seljaka sa interesom. Nakon vežbe održao je tajnik čete, brat Josip Bosanac lepo prigodno predavanje.

JAVNA VEŽBA U PETRIJANCU.

Četa u Petrijancu priredila je 5. jula o. g. prvi javni nastup. Celo selo bilo je okićeno barjaticama, a na ulazu u selo, pred slavolukom, dočekala je braća iz Varaždina domaća četa. Starešina čete brat Prikratki srdačno je pozdravio goste u ime kojih mu je odgovorio brat dr. Engelhart. Na javnoj vežbi nastupila su iz Petrijanca deca, naraštaj i članovi, iz čete Sračinec naraštaj i članovi te iz Varaždina članovi i članice u prostim vežbama i na ručama. Osim tih vežbi

natecalo se u natezanju konopa i odigrala odbojka između Varaždina te četa Petrijanec i Sračinec. Pojedine kategorije vodili su načelnici braća Suligoj, Retković i Flajšman. Vežbe je pratila domaća glazba. Mnogo naroda iz Petrijanca i susednih sela pratilo je izvedbu vežbe, koja je u svakom pogledu uspešna.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO LASINJA.

Dana 15. i 29. juna t. g. načinilo je ovo društvo sa svim svojim članstvom, muškim naraštajem, ženskim i muškim podmladkom i svojim tamburaškim zborom poset svojoj novonastanoj Sokolskoj četi u Ban. Kovačevac, te 15. priredilo akademiju, a 29. javnu vežbu.

Pre početka akademije, odnosno javne vežbe, starešina društva brat Stojčić Miloš održao je govor o značenju i širenju Sokolstva, koji je sakupljeni narod sa zanimanjem i odobravanjem saslušao.

Na akademiji i javnoj vežbi nastupili su: podmladak muški, u splitskim vežbama sa zastavicama; podmladak ženski u splitskim prostim vežbama; naraštaj muški u vežbi sa batinama; članovi u prostim vežba-

ma i podmladak muški i ženski u skupnim vežbama.

Interes i odaziv ljudi usprkos rastrkanosti zaselaka bio je ogroman, tako da su se obe svečanosti pretvorile u pravo sokolsko slavlje. Moralni i materijalni uspeh bio je velik.

Na Vidovdan prigodom zaključka školske godine priredilo je ovo društvo akademiju u školskim prostorijama i na igralištu sa biranim programom.

Između svake ove vežbe bila je po jedna deklamacija. Svečanost je završena sa deklamacijom i živom slikom »Novo kolo« od Rikarda Katalinića, uz veliko odobravanje prisutnih.

Za napredak ovoga društva između ostalih članova prednjači u svom radu vredni načelnik društva br. Žiljak Vjekoslav, mesni učitelj.

SOKOLSKA ČETA U POKUPSKOM.

Dne 21. juna održala je Sokolska četa u Pokupskom svoju prvu javnu vežbu, koja je u svakom pogledu dobro uspešna. Nakon dolaska Sokola i Sokolice iz Piskarovine pozdravio je brojno sakupljene žitelje — preko 1200 osoba — potstarešina sokolske

čete, općinski načelnik i banski većnik brat Stjepan Grahovac. Nakon toga nastupila su muška i ženska deca, preko 80 na broju, u župskim vežbama, članovi u seljačkim vežbama, članovi i članice iz Piskarovine u skupnim prostim vežbama i članovi iz Piskarovine sa vežbama na preči. Sve su vežbe skladno izvedene, te su vežbači od prisutnih burno pozdravljeni.

Ova prva javna vežba uspešna je također i u materijalnom pogledu veoma lepo, jer je čisti utrak iznosio preko 3000 Din, koji je vežbačima čete omogućio nastup na sletu u Splitu.

Širite sokolsku štampu!

Гранд Хотел „Петроград“

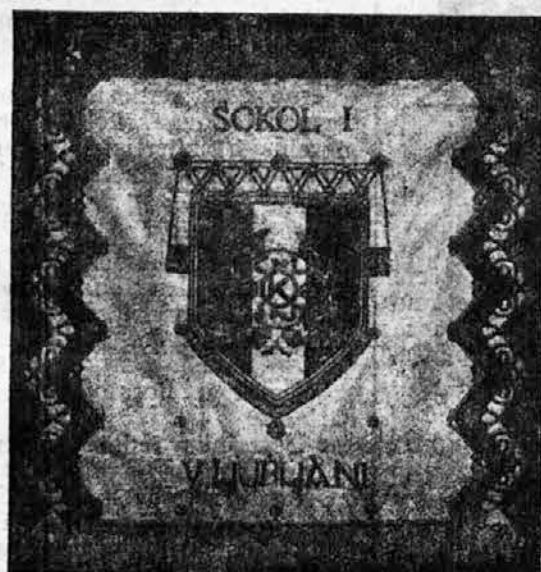
преко пута
железничке станице

БЕОГРАД

JOS. HAFNER zavod za umjetno vezenje

LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)

Izrađujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili priposlanim nacrtima, obazirajući se na propise SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i nacerte.

Najjeftinije zastave!

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: „Trikotaza“ Zagreb * Telefon interurban štev. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cenike in prospekte. — Cene jako zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Ukusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNIKA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Kroje

za člane in članice, blago za naraštajske hlače, bombažaste in volnene telovadne hlače češkega kroja, srajce, majice in vse potrebščine si nabavite po zelo ugodnih cenah (tudi na obroke) in v dobri kvaliteti — v tovarni perila in oblek

TRGOVSKI DOM STERMECKI, CELJE

Kroji se naredijo tudi po meri v lastni tvornici!

Zahtevajte specialne ponudbe!

Oglašujte u »Sokolskom Glasniku«

Najjeftinije sokolske potrebščine dobiju se kod

G. Horvatek

Dobavljač Saveza Sokola kralj. Jugoslavije

..... Zagreb, Frankopanska 9

Najstarejše vrtnarstvo in cvetličarna

KORSIKA LJUBLJANA

Miklošičeva cesta — Bleiweisova cesta
priporoča br. društvom in članom proti 10% popusta svojo bogato zalogo cvetja, vencev ter vseh vrtnarskih izdelkov

Cvetličarna 2341 Vrtarstvo 3188

Peter Žitnik

Splošno kleparstvo

Instalacija strelododov po najnovijih sistemih in krite lesno-cementnih streh

LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-46

Delo solidno — cene zmerne

RUDOLF MORÉ

izdelovatelj sodavilarskih izdelkov

LJUBLJANA, Kladezna ulica št. 19 (Krakovo)

se priporoča bratskim sokolskim društvom.

»IZVOR«

veletrgovina galanterijske, nürnbergske i kratke robe

SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
produljena Zvonimirova ul. 92

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna ST-DEU

LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Kupujemo suhe jestive gljive te sve vrste zemaljskih plodina
Sever & Co.
LJUBLJANA

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica
IVAN BRICelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 15
Strokovna izravnitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne

Prodaja tehničkih proizvoda društvo s o. i.

„HAMAG“

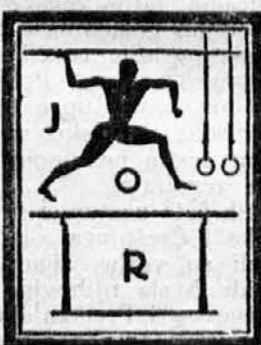
LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA BR. 4

Geodetski instrumenti i pomagala sviju vrsti.

Tvornica gimnastičnega in sportnega orodja

J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

Izdeluje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebščine za lahko atletiko, orodje za letna telovadišča, kopalnišča in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna in elegantna izdelava, solidna postrežba, zmerne cene. — Ilustrirani cenik brezplačno.

USTANOVLJENA 1881.

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u »Sokolskom Glasniku«!